

XIV – UN DA CUADRILLA APAGA-LUMES

Non é mal chope este, abofé que non. Hai anos, cando comecei, malamente tiña traballo para tres meses cada temporada; despois, pouco e pouco, foi habendo moi ben de choio e o asunto diversificouse.

A pesar do que asemella dende fóra, non todo é apagar lumes. Primeiro, durante os meses de inverno, cobro por limpar o monte: teño que rozar pistas e devasas e facer queimas controladas. Logo, cando chega o bo tempo, vixío que non prenda lume.

Si, é duro iso de vixiar, non penses, toda a xornada no coche a

patrullar de aquí para alá, e o peor é cando me toca nunha caseta; non hai nada máis aburrido, horas e horas detrás duns prismáticos, de día acorado coa calor e á noite... pois como lle cadre, e sen un mal catre onde tirarme un anaco. Despois toca apagar; porque seguro, seguro que o monte arde, tan seguro como que eu son de Cerquides. Faino sempre, todos os anos, todiños. Por último, inverno outra volta, hai que reforestar; como comprenderás aínda quedaba pechar o círculo: sen árbores non hai futuro no negocio.

Non, ningún me ensinou, neste oficio non hai escolas. O que sei aprendino a pé de lume. Convertinme nun profesional de primeira chamuscando as cellas; neste curro non hai outra maneira. Horario, dis? O lume nin leva axenda nin atende horarios. Cando se declara un incendio, as quendas poden ser interminábeis; teño que enfundar o mono e botar man do batelume a calquera hora, día ou noite. Non hai días santos: traballo domingos e festivos, e collo as vacacións cando lle cadra e sempre, sempre chovendo. O soldo é como é; non cobro nin o perigo nin a toxicidade do asunto. Menos mal que sempre consigo que me caia algún extra.

Unha vez que entendiches de que vai a xogada, xa intuirás que se deixa de arder párase a roda e acaba a bicoca. Entón está claro, non si, o que debo facer? Traballar ben é doado. Ás veces tan só teño que tomarlle unhas cuncas en calquera taberna para saber quen anda pelexado co veciño ou non se leva cun parente. Mal asunto o das partillas. Facer que pareza unha

vinganza e que outro leve a culpa é tan fácil como deixar caer entre dous viños a frase axeitada. Habilidades sociais, que lle din; cadaquén vale para o que vale e o traballiño que non falte.

Que prenda é sinxelo: unha voltiña por aí á hora do asexo, fúmase un xaruto e tírase a cabicha, as iscas e os feitos secos ocúpanse de que prenda, xa logo a nortada se encargará de espallalo.

É certo que é un traballo canso, todo o día monte arriba e monte abaixo, e ademais carrexando pesos, que non che é nada bo para o lombo. Rozar os feitos aínda ten un pase, pero o dos toxos e as carqueixas é superior a min, non o aturo, e non é que eu sexa un señorito, que a min o de traballar non me custa, pero o de petar en madeira tan dura, agachar as costas e andar todo o día rabuñado... Non esquezas as espiñas das silveiras e dos toxos. Hai que ter en conta que o verán é a peor época. Temporada alta. Traballo todos os días e non podo ir á praia, nin botar un ollo nin batuxar un pouco na marea, mais iso si, estou moreno todo o ano e aforro unha pasta en ximnasio.

Andar con lume non é un xogo; nin cando o apago nin, se é o caso, cando o poño. O perigo de que me collan non é para tanto: fanme catro preguntas parvas, póñenme unha multa que non podo pagar e, veña, de volta para o monte. A emoción está en manipular a xeito unha alimaria impredicíbel e voraz como o lume sen que me estoure nas mans. Non vou negar tampouco o subidón que me dá, a descarga tan tremenda de

adrenalina, como nun deporte de risco. Nin parapente, nin *puenting*, nin ningunha desas babecadas; proba a apagar un lume, ou a prendelo: de seguro que non o poderías deixar.

Se digo a verdade pásoo ben cos compañeiros. Gústame estar con eles, compartir o choio e mais as conversas. A pesar de que eles traballen por principios, vexan o asunto dun xeito distinto e nada saiban dalgunha das miñas actividades. Tamén están os silencios. É estraño pero si, gozo con eles do silencio. Cando estamos calados, esgotados despois do esforzo, tirados no chan, apoiados no todoterreo e comendo calquera porcallada. Outras veces calamos porque si, porque non temos nada que dicir ou porque hai algo no ambiente que nos impulsa a permanecer coa boca pechada. Alí estamos, sen dicir nada, indiferentes ao mundo, coa mirada perdida; pero sentíndonos ao lado, moi cerca. Non é necesario que digamos nada; entendémonos sen palabras. Sei que estamos a pensar o mesmo e que eles, coma min, están a gozar deses intres de compañeirismo, de amizade muda, e que é algo de moito valor nas nosas vidas.

Que máis ten cantos lumes prenderan ou cantos ferrados arderan. Leva a conta, en hectáreas, en cuncas ou no que ti queiras, a min tanto me ten. O do lume volveuse un negocio, unha industria coma outra calquera. Calquera non, que esta move moitos cartos, moitiños do noso señor, e hai ben de xente e de intereses implicados, de aquí e doutros lados. Eu sei o que digo e, malia ser a última mona do conto, non hei

quedar sen a miña parte. Non, ho! Iso si que non. Hei levar o meu cacho da tallada como me chamo Moncho Lapas.